

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	3.9.2003
Tekijä(t)	Sini Lankinen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	92
Otsikko	Tilintarkastajan kirjallinen raportointi Suomessa, Saksassa ja Ranskassa		
Ohjaaja(t)	Asta Manner ja Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tavoitteena on tarkastella tilintarkastajan kirjallista, lakisäateistä tilinpäätös-tarkastuksen yhteydessä tapahtuvaa raportointia Suomessa, Saksassa ja Ranskassa sekä vertailla näiden maiden raportointimuotoja keskenään. Koska yritykset toimivat nykyään kansainvälisellä areenalla, ei ole yhdentekevää, millaista raportointia tilintarkastusalalla lukijoille tarjotaan. Raporttien yhteneväisyys on edellytys sille, että yritysten sidosryhmät pystyvät käyttämään tilintarkastajan raportteja tehokkaasti hyväkseen.

Tutkimuksessa esitellään erikseen Suomen, Saksan ja Ranskan raportointikäytännöt pääasiassa lakien ja tilintarkastajien ammattikuntien suositusten perusteella. Tämän jälkeen vertaillaan maiden raportointimuotoja lähinnä siltä pohjalta, kenelle eri raportit on suunnattu, millaisissa tilanteissa ne tyypillisesti annetaan ja millaisia seikkoja näissä raporteissa on tapana tuoda esiin. Vertailussa käytetään hyväksi aitojen tilintarkastuskertomusten muotoa ja sisältöä vertailevaa tutkimusta, johon lakeja ja muita sääntöjä peilataan.

Tutkimuksessa havaitaan, että useimmat kyseisten maiden tilintarkastajien raporttimuodot esiintyvät jossain muodossa myös muissa tarkastelluissa maissa, mutta jonkin verran eroja on löydettävissä raporttien rooleista ja sisällöstä. Kaikissa maissa laki vaatii tilintarkastajaa laatimaan tarkastustyön päätteeksi julkisen raportin: Suomessa ja Ranskassa tilintarkastuskertomuksen ja Saksassa tilintarkastusmerkinnän. Näiden raporttien sisällöt ovat varsin samansuuntaiset, mutta niiden roolissa on eroja, sillä Suomessa ja Ranskassa kertomus on tilintarkastajan tärkein raportointimuoto, kun taas Saksassa se jää yhtiön johdolle tarkoitetun raportin varjoon. Käytännössä laadituissa raporteissa esiintyi paljon eroja niiden muodossa ja sisällössä, mikä hankaloittaa ulkopuolisen lukijan tulkintojen tekemistä.

Suomen tilintarkastuspöytäkirjaa vastaa Saksassa lähinnä osakertomus ja Ranskassa tilintarkastajan harkinnanvarainen raportti johdolle. Kuitenkin vain Suomessa tällainen raportti on lakisäateinen. Saksassa esiintyvää, yhtiön sisäiseen käyttöön tarkoitettua laajaa tilintarkastuskertomusta voi verrata ranskalaiseen johdolle annettavaan raporttiin. Nämä molemmat ovat lakisäateisiä raportteja. Sen sijaan suomalaisen tilinpäätösmerkintään ja ranskalaiseen erityiskertomukseen verrattavissa olevia raportteja ei muissa tarkastelun kohteena olevissa maissa samanlaisessa yhteydessä esiinny. Raporttien rooleissa ja yksittäisissä sisältökohdissa on siis löydettävissä eroja, vaikka raportointimuodot pitkälti samantyyppisiä ovatkin. Erojen voidaan katsoa johtuvan muun muassa maiden omasta historiallisesta kehityksestä sekä tilintarkastajan erilaisesta roolista.

Asiasanat	Tilintarkastus, tilintarkastaja, raportointi, tilintarkastuskertomus
Muita tietoja	